

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 24 Νοεμβρίου 2017
Αριθ. Πρωτ.: 1122

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Σχετικά με την επιχείρηση SELECTA HELLAS.
ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ.475/17-10-2017 ΕΡΩΤΗΣΗ.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές, κ. κ. Σ. Βαρδαλή και Γ. Δελή, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Μετά από καταγγελία του Σωματείου Εμποροϋπαλλήλων και Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ν. Καβάλας και εργαζόμενης, για βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας λόγω:

α) συνδικαλιστικής δράσης εργαζόμενης – μέλους Δ.Σ. του εν λόγω Σωματείου και
β) εκδικητικής συμπεριφοράς της εργοδοσίας σε (13) εργαζόμενους που συμμετείχαν στην 4ωρη στάση εργασίας την 7/9/2017, το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων Καβάλας, την 07/09/2017, διενήργησε έλεγχο στην επιχείρηση ΣΕΛΕΚΤΑ ΕΛΛΑΣ ΙΚΕ & ΣΙΑ ΕΕ, η οποία αρνήθηκε την παρουσία των εκπροσώπων του Σωματείου, διότι δεν είχαν εξουσιοδότηση από το Δ.Σ. του Εργατικού Κέντρου Καβάλας.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν τα εξής:

Η επιχείρηση "SELECTA HELLAS" απασχολεί συνολικά εξήντα πέντε (65) υπαλλήλους στους χώρους των γραφείων και του θερμοκηπίου.

Από αυτούς, για (23) εργαζόμενους επεδείχθησαν πίνακες προσωπικού, οι οποίοι απασχολούνται στους χώρους των γραφείων και αποθηκών. Για τους υπόλοιπους (42), που ήταν εργάτες γης και ασφαλισμένοι με εργόσημο, η Υπηρεσία διαπίστωσε ότι δεν είχε υποβληθεί πίνακας προσωπικού.

Την 12/09/2017, για (42) εργάτες γης που ήταν ασφαλισμένοι με εργόσημο υποβλήθηκε εκπρόθεσμα πίνακας προσωπικού και επιβλήθηκαν Διοικητικές κυρώσεις (πρόστιμο), ύψους 3.100 € (για εκπρόθεσμη κατάθεση).

Την 20/09/2017 και 27/09/2017, πραγματοποιήθηκαν δύο εργατικές διαφορές, παρουσία δύο μελών του Σωματείου Εμποροϋπαλλήλων Ν. Καβάλας και ενός μέλους της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργατοτεχνιτών και Υπαλλήλων Γάλακτος.

Η πρώτη εργατική διαφορά αφορούσε την βλαπτική μεταβολή των όρων σύμβασης εργασίας, λόγω αλλαγής θέσης εργασίας και παρεμπόδιση συνδικαλιστικής δράσης εργαζόμενης.

Η συγκεκριμένη εργαζόμενη είχε ειδικότητα υπάλληλου αποθήκης και ήταν μέλος Διοίκησης του Σωματείου Εμποροϋπαλλήλων και Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ν. Καβάλας.

Κατά τη συζήτηση της εργατικής διαφοράς, τα δύο μέρη προσκόμισαν υπομνήματα με τις θέσεις τους, από τα οποία προκύπτει ότι η εργαζόμενη συνεχίζει να απασχολείται στα γραφεία της επιχείρησης με ίδιες αποδοχές και την ίδια σύμβαση.

Αν και η εργαζόμενη συνεχίζει με την ίδια σύμβαση στην επιχείρηση, παρόλα αυτά, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων (ΤΕΕΣ) Καβάλας της συνέστησε, εάν επιθυμεί, να προσφύγει στα πολιτικά δικαστήρια ή να καταθέσει υπεύθυνη δήλωση στην αρμόδια τοπική Υπηρεσία του ΣΕΠΕ, για περαιτέρω ενέργειες.

Ωστόσο, έως την 3/11/2017, δεν ζητήθηκε από την ίδια η ποινική δίωξη του εργοδότη.

Η δεύτερη εργατική διαφορά αφορούσε δύο καταγγελίες του Σωματίου Εμποροϋπαλλήλων και Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ν. Καβάλας, με την υπογραφή (13) εργαζόμενων και αφορούσε :

α. την εκδικητική συμπεριφορά της εργοδοσίας σε (13) εργαζόμενους που συμμετείχαν στην 4ωρη στάση εργασίας την 7/9/2017, λόγω βλαπτικής μεταβολής των όρων εργασίας τους (μείωση συνήθων ημερομισθίων τους),

β. την παρεμπόδιση εισόδου των μελών του σωματίου εμποροϋπαλλήλων και ιδιωτικών υπαλλήλων Ν. Καβάλας.

Κατά τη συζήτηση της εργατικής διαφοράς, τα δύο μέρη προσκόμισαν υπομνήματα με τις θέσεις τους. Σύμφωνα με την επιχείρηση:

- Οι (13) εργαζόμενοι απασχολούνται με καθεστώς Εργοσήμου σποραδικά, με 1 ή 2 ή 3 ημερομίσθια την εβδομάδα και όποτε τους καλεί σύμφωνα με τις ανάγκες της.
- Δεν υφίσταται νομική ή συμβατική υποχρέωσή της για τους εργαζόμενους με εργόσημο, για ελάχιστη ή τακτική απασχόλησής τους.
- Δεν είναι αληθής, ούτε αποδεικνύεται μείωση στα συνήθη ημερομίσθια επιλεκτικά και εκδικητικά στους συμμετέχοντες στη στάση εργασίας, απλώς η απασχόληση διαμορφώθηκε με βάση τις ανάγκες της.

Η τοπική Υπηρεσία του ΣΕΠΕ συνέστησε στους εργαζόμενους και στο Σωματείο να προσφύγουν στα Πολιτικά Δικαστήρια ή, εάν επιθυμούν την ποινική δίωξη του εργοδότη, να προσκομίσουν υπεύθυνη δήλωση στο ΣΕΠΕ.

Ωστόσο, έως 3.11.2017 δεν ζήτησαν την ποινική δίωξη του εργοδότη.

Όσον αφορά την παρεμπόδιση εισόδου δύο μελών του Σωματίου κατά τη διάρκεια του ελέγχου την 07/09/2017, η επιχείρηση αναφέρει στο υπόμνημά της ότι αρνήθηκε την είσοδο τους στους χώρους εργασίας, διότι δεν είχαν εξουσιοδότηση από το Δ.Σ. του Εργατικού Κέντρου Καβάλας.

Β. Αναφορικά με θέματα αρμοδιότητας της Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του Σ.Ε.Π.Ε., σας γνωρίζουμε τα εξής.

α) Σύμφωνα με σχετική ενημέρωση από το αρμόδιο Τμήμα Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Καβάλας, εντός του 2017, έχουν πραγματοποιηθεί στην επιχείρηση ΣΕΛΕΚΤΑ ΕΛΛΑΣ ΙΚΕ & ΣΙΑ ΕΕ, 2 έλεγχοι και 2 επανέλεγχοι.

β) Οι εκπρόσωποι του Σωματίου Εμποροϋπαλλήλων και Ιδιωτικών Υπαλλήλων Καβάλας, έχουν ενημερωθεί εμπεριστατωμένα, κατ' ιδίαν, από τους Επιθεωρητές ΑΥΕ του Τμήματος για την έκβαση των παραπάνω ελέγχων.

γ) Ειδικότερα, στους πραγματοποιηθέντες ελέγχους έγιναν παρατηρήσεις - υποδείξεις για τα κάτωθι ζητήματα:

1. Για τη συμπλήρωση της υφιστάμενης Γραπτής Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις των Επιθεωρητών του Τμήματος.

2. Για την ολοκλήρωση της έκδοσης βεβαιώσεων καταλληλότητας για τους εργαζόμενους, δεδομένου ότι αυτή έχει ολοκληρωθεί σε ποσοστό 95%.

3. Για την ολοκλήρωση της προβλεπόμενης σήμανσης στους χώρους της επιχείρησης, η οποία δεν είχε ολοκληρωθεί και ήταν σε εξέλιξη η μελέτη σήμανσης παράλληλα με τη κατάρτιση του σχεδίου διαφυγής και διάσωσης. Για την ολοκλήρωση των παραπάνω δόθηκαν σχετικές κατευθύνσεις από τους Επιθεωρητές του Τμήματος.

4. Για την ολοκλήρωση της χορήγησης των απαραίτητων Μέσων Ατομικής Προστασίας στους εργαζόμενους και την εκπαίδευσή τους ως προς την ορθή χρήση τους, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Τεχνικού Ασφάλειας και του Ιατρού Εργασίας της επιχείρησης.

5. Για την ενημέρωση των εργαζομένων για όλους τους κινδύνους που εγκυμονεί η εργασία τους.

Για όλες τις ανωτέρω παρατηρήσεις – υποδείξεις, δόθηκαν στην επιχείρηση προθεσμίες υλοποίησης.

Γ. Σύμφωνα με τα Α.Π. Δ.ΑΣΦ.951/1326724/06.10.17 & ΔΣΣΕ/Π/83/1329213/9.10.17, σχετικά έγγραφα του Ε.Φ.Κ.Α, σας γνωρίζουμε τα εξής:

α) Όσον αφορά στην εφαρμογή του εργοσήμου στον τ. ΟΓΑ, εφαρμόζεται στους εργάτες γης (ημεδαπούς, αλλοδαπούς), που απασχολούνται σε γεωργικές/κτηνοτροφικές επιχειρήσεις-εκμεταλλεύσεις (ατομικές ή με μορφή Ο.Ε. – Ε.Ε.)

Η ασφάλιση των προσώπων αυτών γινόταν αποκλειστικά –και υποχρεωτικά– βάσει των διατάξεων περί εργοσήμου.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ.1 του άρθρ. 22 του ν. 3863/2010, όπως ισχύουν, οι εργάτες γης ασφαλιζόνταν στον τ. ΟΓΑ ανεξαρτήτως των ημερών εργασίας τους ανά έτος, ασφαλιζόνταν δηλαδή ακόμη και αν απασχολούνταν περιστασιακά. Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 6 του άρθρ. 22 του ως άνω νόμου, οι διατάξεις του άρθρ. 34 του ν. 1140/1981 δεν έχουν εφαρμογή στην περίπτωση των εργατών γης, δηλαδή οι εν λόγω απασχολούμενοι ασφαλιζόνταν στον τ. ΟΓΑ, ανεξαρτήτως αν είναι ασφαλισμένοι ή λαμβάνουν σύνταξη από άλλο φορέα κύριας ασφάλισης.

Επισημαίνουμε ότι, οι διατάξεις του εργοσήμου δεν είχαν εφαρμογή στα πρόσωπα που ασφαλιζόνταν στον τ. ΟΓΑ έως 31/12/2016, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 7 του ν. 3232/2004, όπως ίσχυε, δηλαδή στους απασχολούμενους με αμοιβή στην πρωτογενή αγροτική δραστηριότητα σε επιχειρήσεις με μορφή Α.Ε. και Ε.Π.Ε., στους απασχολούμενους σε κτηνοτροφικές επιχειρήσεις – εκμεταλλεύσεις ενσταλισμένου τύπου (βουστάσια, ιπποφορβεία, πτηνοτροφεία, χοιροτροφεία, μονάδες εκτροφής 4 αιγοπροβάτων και παρεμφερείς προς αυτά επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις), καθώς και στους αλιεργάτες της παράκτιας και μέσης αλιείας.

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 1 του άρθρ. 7 του ν. 3232/2004, όπως ίσχυε μέχρι την 31/12/2016, υπήχθησαν στην ασφάλιση του τ. ΟΓΑ από 01-01-2004, εξαιρούμενοι της ασφάλισης του τ. Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ., οι απασχολούμενοι με αμοιβή σε αγροτικές εργασίες της πρωτογενούς αγροτικής δραστηριότητας, σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις ή σε αγροτικούς συνεταιρισμούς, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή (Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε, κ.λ.π.) και το μέγεθος αυτών. Δηλαδή, υπήχθησαν στην ασφάλιση του τ. ΟΓΑ και οι απασχολούμενοι στη πρωτογενή αγροτική δραστηριότητα σε επιχειρήσεις με μορφή Α.Ε. και Ε.Π.Ε., οι απασχολούμενοι σε βουστάσια, χοιροτροφεία, πτηνοτροφεία κ.λ.π. καθώς και οι αλιεργάτες της παράκτιας και μέσης αλιείας.

Για τους εν λόγω εργαζόμενους, υπόχρεος για την καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών ήταν ο νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης στην οποία αυτοί απασχολούνταν.

Συγκεκριμένα, οι ανωτέρω διατάξεις αφορούσαν περιοριστικά:

α) τους αλιεργάτες που απασχολούνται στην παράκτια και μέση αλιεία,

β) τους ανειδίκευτους εργάτες που απασχολούνται:

- στη ζωϊκή παραγωγή (βουστάσια, χοιροτροφεία, πτηνοτροφεία, κ.λ.π.) αποκλειστικά και μόνο με την περιποίηση, εκτροφή και φροντίδα σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ανεξαρτήτως της νομικής μορφής και του αριθμού των απασχολούμενων, καθώς και σε συνεταιρισμούς,
- στη φυτική παραγωγή, αποκλειστικά και μόνο με την σπορά, φύτευση, περιποίηση, φροντίδα και συλλογή προϊόντων γης, σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις φυτικής παραγωγής, (υδατοκαλλιέργειες, ιχθυοκαλλιέργειες, μυδοκαλλιέργειες κ.λ.π.) σε ανθοκομικές εκμεταλλεύσεις και φυτώρια, (ανεξαρτήτως της νομικής μορφής και του αριθμού των απασχολούμενων) καθώς και σε συνεταιρισμούς.

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 40 παραγρ. 5 του ν. 4387/2016 ορίζεται ότι: «οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι έως την έναρξη του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση του ΟΓΑ ως μισθωτοί – ανειδίκευτοι εργάτες, μετακλητοί πολίτες τρίτων χωρών, καταβάλλουν από 1/1/2017 μηνιαία ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης ως μισθωτοί, εφαρμοζομένων αναλόγως των σχετικών διατάξεων για τους ασφαλισμένους μισθωτούς που προέρχονται από το Ι.Κ.Α – Ε.Τ.Α.Μ.....»

Οι διατάξεις του άρθρου 20 παραγρ. 1 του ν. 3863/2010, όπως ισχύει (εργόσημο τ. ΟΓΑ) δεν θίγονται από τις διατάξεις του άρθρ. 40 παραγρ. 5 του ν. 4387/2016, (Σχετική η υπ' αριθμ. 5/2017 εγκύκλιος Ε.Φ.Κ.Α.).

Κατά συνέπεια, λοιπόν, και σε συνδυασμό όλων των ανωτέρω διατάξεων, οι απασχολούμενοι στις αγροτικές εργασίες της συγκεκριμένης εταιρείας και μόνο εφόσον αυτή λειτουργεί με την νομική μορφή της ετερόρρυθμης εταιρείας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 20 παραγρ. 1 του ν. 3863/2010, όπως ισχύει, (εργόσημο τ. ΟΓΑ.).

β) Όσον αφορά στην κατάργηση των ατομικών συμβάσεων, των ευέλικτων μορφών εργασίας και της ασφάλισης με εργόσημο των απασχολούμενων στην εταιρεία «ΣΕΛΕΚΤΑ ΕΛΛΑΣ ΙΚΕ & ΣΙΑ ΕΕ», σας γνωρίζουμε τα εξής:

Βασική επιδίωξη και στόχος του ΕΦΚΑ είναι η περιστολή της εισφοροδιαφυγής και της εισφοροαποφυγής.

Για το λόγο αυτό, οι αρμόδιοι υπάλληλοι ελέγχου των Τοπικών και Περιφερειακών Υποκαταστημάτων Μισθωτών (τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) και των Περ/κών Ελεγκτικών Κέντρων Ασφάλισης (Π.ΕΚ.Α., τ. ΕΥΠΕΑ) διενεργούν συνεχείς και εντατικούς ελέγχους στους τόπους εργασίας ανά την Ελληνική Επικράτεια.

Στο πλαίσιο των ελέγχων αυτών, το Περιφερειακό Υποκατάστημα Μισθωτών Καβάλας έχει διενεργήσει προσφάτως επιτόπιους (αρ. πρωτ. 84/3-5-17 και 273, 274, 275/6-10-17) και ουσιαστικούς ελέγχους στη συγκεκριμένη εταιρεία «ΣΕΛΕΚΤΑ ΕΛΛΑΣ ΙΚΕ & ΣΙΑ ΕΕ», τόσο στο χώρο στέγασης των γραφείων της επιχείρησης όσο και στους χώρους παραγωγής και φύτευσης, όπου δεν διαπιστώθηκε καμία παράβαση και το απασχολούμενο προσωπικό που βρέθηκε δηλώνεται και ασφαρίζεται ορθά σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (σύμφωνα με το υπ' αρ. πρωτ. 15.425/6-10-17 έγγραφο του εν λόγω Υποκαταστήματος).

Επιπροσθέτως, τονίζουμε ότι η προσπάθεια των αρμοδίων υπηρεσιών ελέγχου για τον εντοπισμό της ανασφάλιστης εργασίας, της υποδηλωμένης και της μη ορθώς δηλωθείσας, είναι διαρκής και επίμονη.

Δ. Η συνδικαλιστική ελευθερία και δράση κατοχυρώνεται στη χώρα μας με το Σύνταγμα, προστατεύεται από Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας (οι οποίες Δ.Σ.Ε. υπερισχύουν κάθε αντίθετης διάταξης νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 28§1 του Συντάγματος) και ρυθμίζεται νομοθετικά με το ν. 1264/1982.

Πιο συγκεκριμένα:

Το Σύνταγμα, στο άρθρο 23§1, καθορίζει ότι το Κράτος λαμβάνει τα προσηκόντα μέτρα για τη διασφάλιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και την ανεμπόδιστη άσκηση των συναφών μ' αυτή δικαιωμάτων εναντίον κάθε προσβολής τους, μέσα στα όρια του νόμου. Επίσης, στην παρ. 2 ορίζει την απεργία ως δικαίωμα, το οποίο ασκείται από τις νόμιμα συστημένες συνδικαλιστικές οργανώσεις, προς διαφύλαξη και προαγωγή των οικονομικών και εργασιακών εν γένει συμφερόντων των εργαζομένων.

Η Δ.Σ.Ε. 87/1948 που κυρώθηκε στη χώρα μας με το Ν.Δ. 4204/1961 (Φ.Ε.Κ. 174/Α'), ορίζει ότι οι εργαζόμενοι δικαιούνται, χωρίς καμιά διάκριση και χωρίς καμιά προηγούμενη άδεια, να συνιστούν οργανώσεις της επιλογής τους, να γίνονται μέλη αυτών, να εκπονοούν τα καταστατικά και τους διοικητικούς κανονισμούς τους, να εκλέγουν ελεύθερα τους

αντιπροσώπους τους, να οργανώνουν τα της διαχείρισης και της δραστηριότητάς τους και να καταστρώνουν το πρόγραμμα των ενεργειών τους.

Παράλληλα, η Δ.Σ.Ε. 98/1949 που κυρώθηκε στη χώρα μας με το Ν.Δ. 4205/61, ορίζει ότι οι εργαζόμενοι πρέπει να απολαμβάνουν κατάλληλης προστασίας κατά κάθε πράξης διάκρισης, που μπορεί να θίξει τη συνδικαλιστική τους ελευθερία ως προς την απασχόλησή τους. Οι εργοδότες δεν δικαιούνται να απολύουν τους εργαζόμενους ή να τους βλάπτουν με οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο, λόγω εγγραφής τους ή συμμετοχής τους σε συνδικαλιστική δραστηριότητα. Επίσης, δεν πρέπει να επεμβαίνουν με κανένα τρόπο ή μέσο στη σύσταση, στη λειτουργία ή στη διοίκηση των οργανώσεων των εργαζομένων.

Παράλληλα, η Δ.Σ.Ε. 135/1971 που κυρώθηκε στη χώρα μας με το Ν. 1767/1988 στο Κεφ. Β' (Φ.Ε.Κ. 63/Α'), ορίζει, στο άρθρο 1, ότι οι αντιπρόσωποι των εργαζομένων στην επιχείρηση πρέπει να προστατεύονται αποτελεσματικά έναντι κάθε μέτρου, που θα μπορούσε να τους θίξει, συμπεριλαμβανόμενης και της απόλυσης, και θα βασιζόταν στην ιδιότητα ή στις δραστηριότητές τους ως αντιπροσώπων των εργαζομένων, στη συνδικαλιστική τους υπαγωγή ή στη συμμετοχή τους σε συνδικαλιστικές δραστηριότητες εφόσον ενεργούν σύμφωνα με τους νόμους, τις συλλογικές συμβάσεις ή άλλες συμβατικές ρυθμίσεις που ισχύουν.

Επιπλέον, η προάσπιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας προκύπτει από το άρθρο 11I της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των δικαιωμάτων του ανθρώπου της 4.11.1950 (κυρώθηκε από τη χώρα μας εκ νέου με το Ν.Δ. 53/1974), αλλά και από το άρθρο 23 IV της Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του ανθρώπου των Ηνωμένων Εθνών.

Ειδικότερα, η συνδικαλιστική δράση και το δικαίωμα της απεργίας προστατεύονται και ρυθμίζονται με το ν. 1264/1982 "Για τον εκδημοκρατισμό του Συνδικαλιστικού Κινήματος και την κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων" (Α' 79), με τον οποίο κατοχυρώνονται τα συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων και ρυθμίζονται τα της ίδρυσης, οργάνωσης, λειτουργίας και δράσης των συνδικαλιστικών οργανώσεών τους. Οι διατάξεις του περιλαμβάνουν τόσο γενικά όσο και συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία της συνδικαλιστικής δράσης. Ανάγει δε σε δικαιώματα, τόσο την προσφυγή στην απεργία (ως μέσο δηλαδή εργασιακού αγώνα) όσο και τη συμμετοχή σε αυτή. Πιο συγκεκριμένα:

Στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 1264/1982 ορίζεται ότι τα όργανα του Κράτους έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση της ανεμπόδιστης άσκησης του δικαιώματος για την ίδρυση και αυτόνομη λειτουργία των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου 14, απαγορεύεται στους εργοδότες, σε πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό τους και σε οποιοδήποτε τρίτο, να προβαίνουν σε οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη, που κατατείνει στην παρακώλυση της άσκησης των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων και ιδιαίτερα:

- α) Να ασκούν επιρροή στους εργαζόμενους, για την ίδρυση ή μη ίδρυση συνδικαλιστικής οργάνωσης,
- β) να ασκούν επιρροή ή να παρεμποδίζουν με οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο την προσχώρηση εργαζομένων σε ορισμένη συνδικαλιστική οργάνωση,
- γ) να απαιτούν από τους εργαζόμενους δήλωση συμμετοχής, μη συμμετοχής ή αποχώρησης από συνδικαλιστική οργάνωση,
- δ) να υποστηρίζουν συγκεκριμένη συνδικαλιστική οργάνωση με οικονομικά ή με άλλα μέσα,
- ε) να επεμβαίνουν με οποιοδήποτε τρόπο στη διοίκηση, στη λειτουργία και στη δράση των συνδικαλιστικών οργανώσεων,
- στ) να μεταχειρίζονται με ευμένεια ή δυσμένεια τους εργαζόμενους, ανάλογα με τη συμμετοχή τους σε ορισμένη συνδικαλιστική οργάνωση.

2. Το δικαίωμα της απεργίας, ρυθμίζεται στα άρθρα 19 έως και 22 του ν. 1264/82. Σύμφωνα με το άρθρο 19, η απεργία αποτελεί δικαίωμα των εργαζομένων που ασκείται από τις

συνδικαλιστικές οργανώσεις: α) ως μέσο για τη διαφύλαξη και προαγωγή των οικονομικών, εργασιακών, συνδικαλιστικών και ασφαλιστικών συμφερόντων των εργαζομένων και ως εκδήλωση αλληλεγγύης για τους αυτούς σκοπούς και β) ως εκδήλωση αλληλεγγύης εργαζομένων επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων που εξαρτώνται από πολυεθνικές εταιρείες προς εργαζομένους σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ή στην έδρα της ίδιας πολυεθνικής εταιρείας, και εφόσον η έκβαση της απεργίας των τελευταίων θα έχει άμεσες επιπτώσεις στα οικονομικά ή εργασιακά συμφέροντα των πρώτων (σε αυτή την περίπτωση η απεργία κηρύσσεται από την πιο αντιπροσωπευτική τριτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση).

Για την άσκηση του δικαιώματος της απεργίας απαιτείται προειδοποίηση του εργοδότη ή της συνδικαλιστικής του οργάνωσης 24 τουλάχιστον ώρες πριν από την πραγματοποίησή της (υποπαρ. 3 της παρ. 1 του αρθ. 19 του ν. 1264/1982), αλλά και διάθεση του αναγκαίου προσωπικού για την ασφάλεια των εγκαταστάσεων της επιχείρησης και την πρόβλεψη καταστροφών και ατυχημάτων (παρ. 1 του αρθ. 21 του ν. 1264/1982).

Το άρθρο 22 του ν. 1264/1982 (Α' 79), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 20 του ν. 4472/2017 (Α' 74), αναφέρεται σε απαγορεύσεις που κατατείνουν στην προστασία του δικαιώματος της απεργίας, αλλά και σε τρόπους επίλυσης νομικών διαφορών που ενδεχομένως προκύψουν από την εφαρμογή των σχετικών άρθρων του νόμου.

Πιο συγκεκριμένα, στην παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 1264/1982, ορίζεται ότι απαγορεύεται κατά τη διάρκεια νομίμου απεργίας η πρόσληψη απεργοσπαστών. Επίσης, στην παρ. 4 του ίδιου άρθρου 22 ορίζεται ότι για διαφορές που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 19-22 αποφασίζει το Μον. Πρωτοδικείο της έδρας της συνδικαλιστικής οργάνωσης που έχει κηρύξει την απεργία κατά τη διαδικασία των άρθρων 663 έως 676 του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας. Σε επείγουσες περιπτώσεις οι πρόεδροι των αρμοδίων πρωτοβαθμίων και δευτεροβαθμίων δικαστηρίων προσδιορίζουν σύντομη δικάσιμη και συντέμνουν τις προθεσμίες επιδόσεως των δικογράφων, ώστε η συζήτηση να πραγματοποιηθεί μέσα σε πέντε (5) μέρες από την κατάθεσή τους ανεξάρτητα από τον αριθμό των υποθέσεων που εκκρεμούν. Η προθεσμία της εφέσεως είναι τρεις (3) μέρες.

3. Βάσει της παρ. 4.β του άρθρου 23 του ν. 4144/2013 (Α' 88), με την οποία αντικαταστάθηκε η παρ. 12 του άρθρου 17 του ν. 3996/2011 (Α' 170), ορίζονται τα ακόλουθα:

«Στους ελέγχους που διενεργούνται από τους Επιθεωρητές Εργασίας έχουν δικαίωμα να παρευρίσκονται εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργάνωσης, κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 1264/1982, εφόσον οι ίδιοι το επιθυμούν ή μετά από πρόσκληση του Επιθεωρητή Εργασίας. Στην περίπτωση ζητημάτων που αφορούν σε εργαζόμενους με αναπηρία, οι Επιθεωρητές Εργασίας μπορούν κατά περίπτωση να συνεργάζονται με εμπειρογνώμονες που ορίζονται από τη συνομοσπονδία ατόμων με αναπηρία».

Επιπρόσθετα, στην παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 1264/1982 ορίζονται τα εξής: «Εκπρόσωποι του διοικητικού συμβουλίου του σωματείου της επιχείρησης και, αν δεν υπάρχει σωματείο, του εργατικού κέντρου της περιοχής, δικαιούνται να παρευρίσκονται κατά την επιθεώρηση που ενεργούν τα αρμόδια όργανα του Υπουργείου Εργασίας και να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους».

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ